

2003, de vaste rubriek van Ran Schols en Jo van der Coelen. De vorige aflevering eindigde met een vooruitblik op 2003. Nu volgt een uitgebreide terugblik op dit interessante ornithologische jaar en een voorproefje 2004.

BESTELLEN

De prijs voor leden van het Natuurhistorisch Genootschap bedraagt € 7,50 en voor niet-leden € 10. Bedrijven, instellingen, verenigingen betalen minimaal € 15. Het bedrag kan overgemaakt worden op giro 1134234, t.n.v.

Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, o.v.v. 'Limburgse Vogels 2004'. In België kan het geld overgemaakt worden op gironummer 000-1507143-54 o.v.v. 'Limburgse Vogels'.

Redactie Limburgse Vogels

BINNENWERK BUITENWERK

Op de website www.nhgl.nl is de meest actuele agenda te raadplegen.

DINSDAG 2 NOVEMBER is er een vergadering van het **Dagelijks bestuur** in het GroenHuis te Roermond.

WOENSDAG 3 NOVEMBER houdt de **Vlinderstudiegroep** haar bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

WOENSDAG 3 NOVEMBER is er overleg van de **Redactie** en het **Dagelijks bestuur** in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

DONDERDAG 4 NOVEMBER houdt **Kring Maastricht** haar jaarlijkse varia-avond. Iedereen kan dan merkwaardige vondsten tonen, in de vorm van dia's, gedroogde planten of anderszins. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

DONDERDAG 4 NOVEMBER organiseert de **Molluskenstudiegroep Limburg** een werkvondt bij John Clerx thuis. Belangstellenden worden verzocht van tevoren contact op te nemen met Stef Keulen (tel. 045-4053602). Aanvang: 20.00 uur.

DONDERDAG 4 NOVEMBER is er een practicumavond van de **Paddestoelenstudiegroep** in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek van Ransdaal. Tijdens deze avonden worden vondsten bekeken, bediscussieerd en gedetermineerd. Aanvang 19.30 uur. Deelnemers worden verzocht contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

VRIJDAG 5 NOVEMBER organiseert de **Herpetologische studiegroep** een varia-avond. Deze avond is bedoeld voor eenieder die een interessant voorval wil meedelen, dia's en/of naturalia wil tonen. De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godswaerderstraat 2 te Roermond. Aanvang: 20.00 uur.

ZATERDAG 6 NOVEMBER organiseert de **Pad-**

destoelenstudiegroep een wasplatenexcursie. Er is beperkte deelname mogelijk door gevoeligheid van de terreinen. Deelnemers worden verzocht contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

ZONDAG 7 NOVEMBER verzorgt de **Plantenstudiegroep** een wandeling nabij Aywaille. Joris van Alphen & Pierre Thomas vertrekken om 10.00 uur vanaf de kantine van de camping Dieupart (bij Delhaize) halverwege Aywaille en de afslag 46 van de E 25. Zie webpagina van de Plantenstudiegroep voor details of neem contact op met Pierre Thomas (tel. 045-5708870, p.thomas@ilimburg.nl).

MAANDAG 8 NOVEMBER houdt Paul Voskamp voor **Kring Heerlen** een lezing over de Rode Wouw. De bijeenkomst wordt gehouden in de zaal van Stichting Botanische Tuin Kerkrade, St. Hubertuslaan 74 te Terwinsele (Kerkrade-West). Aanvang: 20.00 uur.

WOENSDAG 10 NOVEMBER organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een braakballenpluisavond. Verplichte opgave via het bureau NHGL (tel. 0475-386470). De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godswaerderstraat 2 te Roermond.

DONDERDAG 11 NOVEMBER is er een practicumavond van de **Paddestoelenstudiegroep** in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek van Ransdaal. Tijdens deze avonden worden vondsten bekeken, bediscussieerd en gedetermineerd. Aanvang 19.30 uur. Deelnemers worden verzocht contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

VRIJDAG 12 NOVEMBER verzorgt de **Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven** een ledenavond. Aanvang om 19.30 uur in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

VRIJDAG 12 NOVEMBER organiseert de **Plantenstudiegroep** een varia-avond. Tijdens

deze avond kan iedereen verzameld materiaal of gemaakte foto's of dia's laten zien. De bijeenkomst begint om 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

ZATERDAG 13 NOVEMBER verzorgt de **Vogelstudiegroep** een lezingenmiddag. Ruud Vlek en Justin Jansen zullen uitwijden over de Limburgse Vogelhistorie en Ruud van Dongen houdt een lezing over het provinciaal broedvogelonderzoek. De bijeenkomst wordt gehouden om 14.00 uur in de Postkoets te Horn.

WOENSDAG 17 NOVEMBER is er een **Kringoverleg** in het GroenHuis, Godswaerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

MAANDAG 22 NOVEMBER organiseert de **Fotostudiegroep** een thema-avond 'compositie'. Belangstellenden kunnen eigen beeldmateriaal (maximaal 5 foto's) meenemen ter bespreking. De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godswaerderstraat 2 te Roermond. Aanvang: 20.00 uur.

DINSDAG 23 NOVEMBER is er een vergadering van het **Dagelijks bestuur** in het GroenHuis te Roermond.

DONDERDAG 25 NOVEMBER verzorgt **Kring Venray** een varia-avond. De bijeenkomst wordt gehouden in het Gemeenschapshuis, Watermolenstraat 1 te Oostrum. Aanvang 20.00 uur.

MAANDAG 29 NOVEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** haar maandelijkse practicumavond in het IVN-gebouw te Ransdaal. Aanvang 19.30 uur. Belangstellenden dienen contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

WOENSDAG 1 DECEMBER houdt de **Vlinderstudiegroep** haar bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

DONDERDAG 9 DECEMBER is er een vergadering van het **Algemeen bestuur** in het GroenHuis te Roermond.

VRIJDAG 10 DECEMBER houdt **Kring Venlo** een varia-avond. Meegebrachte naturalia worden bekeken en gedetermineerd, ook kunnen dia's of foto's getoond worden. De bijeenkomst begint om 19.30 uur in de Kinderboerderij Hagerhof te Venlo.

MAANDAG 13 DECEMBER verzorgt Anne Schulp (conservator vertebratenpaleontologie van het Natuurhistorisch Museum Maastricht) een lezing voor **Kring Heerlen** over mosasauriërs. De bijeenkomst wordt gehouden in de zaal van Stichting Botanische Tuin Kerkrade, St. Hubertuslaan 74 te Terwinse-

len (Kerkrade-West). Aanvang: 20.00 uur.

DONDERDAG 16 DECEMBER organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een lezing over "V(H)erkennen van vleermuizen in winterverblijven". Olaf Op den Kamp zal dieper ingaan op de kenmerken van de soorten. De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

MAANDAG 20 DECEMBER (een week eerder in verband met kerstmis) houdt de **Mossenstudiegroep** haar maandelijkse practicum-avond in het IVN-gebouw te Ransdaal. Aanvang 19.30 uur. Belangstellenden dienen contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-531 0661).

NATUURHISTORISCH M A A N D B L A D

REDACTIE G. Verschoor & H. Heijligers (hoofdredactie), D.Th. de Graaf, J.T. Hermans, M. Lejeune, A.J.W. Lenders & J.H. Willems (redactie), R. Steverink (redactie-assistent). Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, redactie@nhgl.org.

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen opgesteld door de redactie. Richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres of zijn te bekijken op de internetpagina van het Genootschap.

Basisontwerp typografie: Graatsma in vorm, Maastricht.

Grafische verzorging: Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht, mvandemanakker@xs4all.nl.

Druk: SHD Grafimedia, Swalmen.

ISSN 0028-1107

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden. Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

DAGELIJKS BESTUUR F. Coolen (voorzitter), H. Schmitz (secretaris), H. van der Weijden (penningmeester), R. Akkermans (ondervoorzitter), J. Teeuwen (bestuurslid). Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, bestuur@nhgl.org.

BUREAU Henk Heijligers (bureau manager) & Roel Steverink (bureau medewerker). Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, bureau@nhgl.org.

LEDENADMINISTRATIE N.A. van de Wal. Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 ledenadministratie@nhgl.org, giro: 1036366, voor België: 000-1507143-54.

LIDMAATSCHAP € 25 p/j., jeugdleden t/m 23 j. & 65+-leden € 12,50; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 75.

BESTELLINGEN van publicaties, (oude) maandbladen en andere uitgaven: uitsluitend schriftelijk bij het Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap, Groenstraat 106, 6074 EL Melick.

LOSSE NUMMERS € 3; leden € 2,50 m.u.v. dikke en themanummers (excl. porto).

INTERNET <http://www.nhgl.nl>.

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. J.T. Hermans. Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, snl@nhgl.org.

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek op het gebied van natuur en landschap in de provincie Limburg. B. op den Camp. Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, lierelei@nhgl.org.

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van de waarnemingsgegevens van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. F. Coolen. Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470.

STICHTING I.R. D.C. VAN SCHAÏK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Secretariaat, Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, tel. 043-3216506, fax 043-3672585, vanschalkstichting@nhgl.org.

provincie limburg

Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Limburg.

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

Contactpersoon: Ykelen Damstra, Bosstraat 15, 6071 XR Swalmen, herpetofauna@nhgl.org

PLANTENSTUDIEGROEP

Secretaris: Olaf Op den Kamp, Maria Gorettistraat 72, 6462 XS Kerkrade, planten@nhgl.org

SPINNENWERKGROEP LIMBURG

Inlichtingen: J.H.G. Peeters, tel. 043-3505484 (overdag), spinnen@nhgl.org

STUDIEGROEP ONDERAARDE KALKSTEENGROEVEN

Secretaris: Rik Bastiaens, Krukstraat 2, 3770 Val-Meer, België, sok@nhgl.org

VLINDERSTUDIEGROEP

Secretaris: J. Queis, Spaanse singel 2, 6191 GK Beek, vlinders@nhgl.org

ZOOGDIERENWERKGROEP

Secretaris: Ludy Verheggen, Lijsterbeslaan 22, 6241 AN Bunde, zoogdieren@nhgl.org

PADDESTOELENSTUDIEGROEP

Inlichtingen: P.H. Kelderman, Herkenbroekerweg 23, 6301 EG Valkenburg, paddestoelen@nhgl.org

VISSERWERKGROEP

Inlichtingen: R. Akkermans, Wilhelminalaan 47, 6042 EL Roermond, vissen@nhgl.org

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, sprinkhanen@nhgl.org

VOGELSTUDIEGROEP

Contactpersoon: R. van der Laak, Bethlehemstraat 34, 6418 GK Heerlen, vogels@nhgl.org

WERKGROEP BEHOUD SCHINVELDSE BOSSSEN EN BRUNSSUMMERHEIDE

Secretaris: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Schaesberg, brunssummerheide@nhgl.org

MOSSENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Landgraaf, mossen@nhgl.org

WERKGROEP MEINWEG

Inlichtingen: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, meinweg@nhgl.org

STUDIEGROEP BLOEMEN EN BIJEN

Contactpersoon: L. Hensels, Tramstraat 9, 6088 EA Roggel, bijen@nhgl.org

LIBELLENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: J.T. Hermans, Hertestraat 21, 6067 ER Linne, libellen@nhgl.org

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

Contactpersoon: S. Keulen, Mesweg 10, 6336 VT Hulsberg, mollusken@nhgl.org

FOTOSTUDIEGROEP

Secretaris: Jeroen Gense, Paltrokmoen 17, 6003 CT Weert, fotostudiegroep@nhgl.org

KRING MAASTRICHT

Voorzitter (a.i.): D.Th. de Graaf, Klokbekestraat 20, 6216 TR Maastricht, maastricht@nhgl.org

KRING HEERLEN

Voorzitter: P. Thomas, L.T.M.-weg 26, 6412 BP Heerlen, heerlen@nhgl.org

KRING VENLO

Voorzitter: J. Eenshuistra, L. van Beierenstraat 1, 5913 VM Venlo, venlo@nhgl.org

KRING ROERMOND

Voorzitter: M. de Ponti, Parklaan 10, 6045 BT Roermond, roermond@nhgl.org

KRING VENRAY

Secretaris: H. Heijligers, Lottumseweg 27, 5872 AA Broekhuizen, venray@nhgl.org